



# Etiska Regler för klientarbete

---

## *HumaNovas Etiska Regler för professionella hjälpare*

Reglerna är antagna av Etiska Rådet vid HumaNova januari 1997

Reviderade 980507

Dessa Etiska Regler gäller Samtalsterapeuter, Organisationskonsulter  
samt kandidater under utbildning vid HumaNova.

För Mentorers utbildade vid Mentorakademien® gäller separata etiska regler.

(Redaktionella ändringar medför inte ny revision. Endast innehållsmässiga ändringar av regeltexten medför ny revision)

# Våra Etiska Regler

HumaNovas grundläggande princip är alla människors lika värde, rätt till personlig integritet, ett respektfullt och omsorgsfullt bemötande.

---

## HumaNovas grundläggande syn på etik och etiska principer

Med sin kunskap har psykosyntesutbildade samtalsterapeuter och organisationskonsulter från HumaNova förutsättningar för att i sin yrkesutövning förändra förhållandena för den enskilde individen, för grupper och organisationer på ett betydelsefullt sätt.

Människor, grupper och organisationer som samtalsterapeuter och organisationskonsulter kommer i yrkesmässig kontakt med, befinner sig ofta i en livssituation som kan begränsa möjligheten för en acceptabel existens, och som gör dem sårbara och mer beroende än vanligt. Sådana yrkesbetingelser ställer stora krav på samtals-terapeutens och organisationskonsultens etiska medvetenhet och är orsaken till att vi från HumaNova valt att formulera yrkesetiska principer. Det är särskilt viktigt eftersom en Diplomerad Samtalsterapeut eller Organisationskonsult inte lyder under hälso- och sjukvårdslagarna och inte heller under den sk "kvacksalverilagen".

Beteckningen yrkesetisk understryker det nödvändiga sambandet mellan en hög yrkesmässig och etisk nivå i samtalsterapeutens och organisa-

tionskonsultens arbete. Vi har utformat de här principerna i HumaNovas Etiska Råd i avsikt att:

- ≠ tjäna som stöd för av HumaNova diplome-  
rade samtalsterapeuter, och dess terapeut-  
kandidater, samt diplomerade organisations-  
konsulter vid ställningstaganden i olika etis-  
ka frågor,
- ≠ skydda klienter och kursdeltagare (individer  
och grupper) mot icke ändamålsenligt bemö-  
tande,
- ≠ utgöra grunden för att förtroende för psyko-  
logisk och psykosyntesisk yrkesutövning  
upprätthålls.

För att erhålla ett diplom som samtalsterapeut eller organisationskonsult förbinder sig av HumaNova utbildade samtalsterapeuter och organisationskonsulter skriftligen att följa de av oss utarbetade principer och regler som här följer. De bygger i tillämpliga delar bl a på psykologernas etiska regler, hälso- och sjukvårdslagen, sek-

retesslagen, socialtjänstlagen, kvacksalverilagen, patientjournalagen samt konsumentlagarna m fl.

Yrkesmässig verksamhet omfattar, men är inte begränsad till: undervisning, forskning, klientarbete, konsultarbete, administrativt arbete, planläggningsverksamhet, organisations- och personalutvecklingsarbete.

Dessa etiska principer bör också efterlevas i yrkesmässiga situationer vars innehåll inte omedelbart kan karaktäriseras som psykologisk eller psykosyntetisk verksamhet, men som utövas av samtalsterapeuter och organisationskonsulter och bygger på färdigheter som uppnåtts genom samtalsterapeut- respektive organisationskonsultutbildningarna.

Den psykosyntesutbildade samtalsterapeuten och organisationskonsulten medverkar till att förbättra människors och gruppers livsvillkor och livskvalitet genom utveckling och förmedling av kunskap baserad på psykosyntes och genom praktisk användning av denna kunskap.

Våra etiska regler gör inte anspråk på att vara heltäckande. De kommer fortlöpande att ses över och vid behov revideras.

Samtalsterapeuter och organisationskonsulter som är diplomerade av HumaNova skall efterleva nedan angivna etiska regler samt att ej låta sig påverkas till att bryta mot dem, att självständigt ta ansvar för sitt arbete och samtidigt vara medveten om att han/hon av andra kan upplevas som en representant för HumaNova, för psykosyntes och för hela sin yrkesgrupp. Detsamma

gäller för terapeutkandidater och konsultkandidater under utbildning vid HumaNova.

Vid anställning skall samtalsterapeuten och organisationskonsulten förvissa sig om att det i hans/hennes anställningsvillkor inte finns förhållanden som hindrar vederbörande från att leva upp till de krav som de av Etiska Rådet utarbetade reglerna ställer.

Det åvilar samtalsterapeut och organisationskonsult att hålla sig à jour med förändringar i de Etiska Reglerna. Dessa finns publicerade på AlumniForum där de kostnadsfritt kan laddas hem till egen dator. De kan också beställas från HumaNovas Utbildningsservice och direkt från Etiska Rådet.

HumaNova är Europas enda kvalitetscertifierade psykosyntesskola enligt den internationella normen ISO 9001. Våra Etiska Regler är ett viktigt led i kvalitetsarbetet.

# Etiska Regler

## 1. Samtalsterapeutens och Organisationskonsultens ansvar

### 1 §

Samtalsterapeuten och organisationskonsulten är medveten om att diplommet från HumaNova innebär att han/hon skall efterleva de etiska reglerna i all yrkesmässig verksamhet och ej låta sig ej påverkas till att bryta mot dem.

Allvarligare brott mot de Etiska Reglerna kan innebära att diplommet som samtalsterapeut eller organisationskonsult återkallas efter prövning av Etiska Rådet. Se vidare 10 § samt 6 kap.

### 2 §

Samtalsterapeuten och organisationskonsulten har ansvar för sitt arbete och försäkras sig, så långt som möjligt, om att hans/hennes tjänster inte på något vis missbrukas.

Samtalsterapeuten och organisationskonsulten uppmärksammar att hans/hennes kunskaper inte används för att på något sätt kränka, utnyttja eller förtrycka individen.

Samtalsterapeuten och organisationskonsulten medverkar inte i aktivitet som syftar till att med fysiska och/eller psykiska tvångsmedel - eller hot om sådana tvångsmedel - avtvinga någon information eller bekännelse - förmå någon att röja, förneka eller ändra egen eller andras livsåskådning, politiska, sexuella, religiösa eller etiska övertygelser.

Samtalsterapeuten och organisationskonsulten försöker aktivt förhindra att psykologisk och psykosyntesisk kunskap används i aktivitet som anges i denna paragraf.

### 3 §

Det åligger Samtalsterapeuten och organisationskonsulten att i allt följa de lagar och normer som finns i samhället.

### 4 §

Samtalsterapeuten och organisationskonsulten informerar vid behov arbetsgivare och klienter om, för av HumaNova diplomerad samtalsterapeut och organisationskonsult gällande regler

beträffande sekretess och tystnadsplikt.

### 5 §

Samtalsterapeut och organisationskonsult samtalar, inom ramen för tystnadspliktens regler, alltid med klientens bästa för ögonen och med stor respekt för honom/henne/dessa i handledning etc.

### 6 §

Vid allt klientarbete gäller som huvudregel att hänsyn skall tas till alla berörda parter. Om detta inte är möjligt uppmärksammar samtalsterapeuten och organisationskonsulten detta och överväger om det är etiskt försvarbart att påbörja/fortsätta uppgiften under de givna villkoren.

## 2. Kompetens

### 7 §

Samtalsterapeuten och organisationskonsulten arbetar i enlighet med beprövad erfarenhet och upprätthåller professionell kompetens. Vederbörande tillämpar sina arbetsmetoder i adekvat förhållande till uppdragets mål.

Samtalsterapeuten och organisationskonsulten inhämtar fortlöpande kunskap om den vetenskapliga och yrkesmässiga utvecklingen inom sitt arbetsområde.

Klient som söker terapeutisk eller konsultativ hjälp får inte behandlas för eventuellt diagnostiserad sjukdom. Samtalsterapeuten och organisationskonsulten hänvisar då till legitimerad psykolog/psykoterapeut eller till annan legitimerad läkare/sjukvårdspersonal. Samtalsterapeuten eller organisationskonsulten kan i sådana fall erbjuda stödjande samtal. Organisationskonsulten hänvisar till HumaNova-diplomerad/ auktoriserad samtalsterapeut om klienten bedöms behöva djupgående psykosyntesterapi.

### 8 §

Samtalsterapeuten och organisationskonsulten tar hänsyn till sin personliga styrka och begränsning när han/hon åtager sig nya uppdrag och klienter.

p1. Om samtalsterapeut eller organisationskonsult, i anledning av uppdragets karaktär och omfattning i relation till den egna kompetensen, bedömer sig sakna erforderlig kompetens remitterar han/hon uppdraget vidare till relevant instans inom den allmänna sjukvården eller söker handledning.

p2. Avsäger sig samtalsterapeuten eller organisationskonsulten ett uppdrag av skäl enligt pkt 1 ovan, så tar han/hon så långt som möjligt ansvar för att uppdraget genomförs på annat sätt.

p3. Om samtalsterapeuten eller organisationskonsulten har personliga problem av sådan art och grad att de påverkar vederbörandes yrkesmässiga utövning bör professionell hjälp sökas och/eller det yrkesmässiga utövandet upphöra.

9 §  
Samtalsterapeut eller organisationskonsulten utnyttjar ej den yrkesmässiga relationen för att skaffa sig oskälig vinst eller fördel.

p1. Samtalsterapeuten och organisationskonsulten skall inte för personlig eller ekonomisk vinnings skull främja ett arbete som han/hon inte finner tillräckligt kvalificerat.

p2. Samtalsterapeuten och organisationskonsulten värderar noga de följder det kan få om gåvor eller andra erbjudanden, utöver arvode, emottas av en klient eller dennes närstående.

10 §  
I all terapeutisk och konsultativ verksamhet skall de ekonomiska villkoren, även avbokningsregler, göras upp på förhand. Vid första mötet med ny klient eller uppdragsgivare skall denne upplysas om att vi arbetar med psykosyntes, och att vi inte skall förväxlas med av socialstyrelsen legitimerad psykolog eller psykoterapeut. Klienten skall även upplysas om att terapeuten är Diplomerad Samtalsterapeut respektive konsulten är Diplomerad Organisationskonsult och att denne står under tillsyn av HumaNovas Etiska Råd, samt att klienten och uppdragsgivaren har möjlighet att framföra eventuella klagomål på terapeuten eller konsulten till Etiska Rådet. Vid behov skall upplysning lämnas om adress och telefonnummer till Etiska Rådet. Se 1 § samt 6 kap.

### 3. Klientarbete

11 §  
Samtalsterapeuten och organisationskonsulten utför sitt arbete med utgångspunkt från alla människors lika värde, rätt till personlig integritet, ett respektfullt och omsorgsfullt bemötande.

12 §  
Samtalsterapeuten och organisationskonsulten visar respekt för individens personliga integritet och tillvaratar klientens självbestämmanderätt. Tystnadsplikt och sekretess enligt dessa etiska regler iakttas.

Samtalsterapeuten och organisationskonsulten informerar, så förstäligt som möjligt, klienten om planerade åtgärder så att denne kan välja att delta - eller ej, så kallat informerat samtycke.

13 §  
Frivillighetsprincipen gäller alltid, dvs klientens deltagande i relationen är frivilligt. Klienten har rätt att avbryta ett redan påbörjat samarbete oaktat antal gjorda inbokningar.

14 §  
När samtalsterapeut eller organisationskonsult kommer i kontakt med en klient som är tvångsomhändertagen eller som vårdas under indirekt tvång är samtalsterapeut medveten om sin egen roll varvid han/hon i första hand tar hjälp av allmän legitimerad professionell yrkesutövare.

15 §  
Etiska Rådet rekommenderar samtalsterapeuten och organisationskonsulten att inte arbeta med omyndig klient.

16 §  
Samtalsterapeut eller organisationskonsult som åtagit sig det yrkesmässiga ansvaret för, och påbörjat, samtal eller rådgivning och finner sin kunskap otillräcklig, bör om möjligt träffa ett tillfredsställande avtal med klienten om interventionens avslutande, eller remittera till annan kompetent person med klientens godkännande. Samtalsterapeutens och organisationskonsultens yrkesmässiga ansvar kvarstår tills dess remissinstansen har åtagit sig det fortsatta ansvaret.

17 §  
Samtalsterapeuten och organisationskonsulten eftersträvar att vara medveten om sina egna behov, attityder och värderingar samt om sin egen roll i relationen till klienten. Han/hon miss-

brukar inte sin makt och ställning genom att utnyttja klientens beroende och tillit, jämför 9 §.

När det föreligger en utomprofessionell relation till en person undviker samtalsterapeuten och organisationskonsulten en klientrelation med vederbörande.

#### 18 §

Sexuellt umgänge och/eller en i övrigt personlig, icke-professionell, relation får inte förekomma under terapi- eller konsulttiden och inom 2 år efter avslutad terapi/konsultativt uppdrag.

## 4. Sekretess och tystnadsplikt

#### 19 §

Samtalsterapeuten och organisationskonsulten är - med de allmänna inskränkningar som följer av lag eller anges i detta avsnitt - underkastad tystnadsplikt vad gäller förhållanden som anförtröts vederbörande under yrkesutövning eller som han/hon därvid på annat sätt erfarit om människors förhållanden. Detta gäller även själva existensen av en klientrelation.

Avsteg från tystnadsplikten kan göras exempelvis om klientens terapi/konsulttjänster inte betalas enligt uppgjort muntligt eller skriftligt avtal. I sådana fall får klientens namn, adress och personnummer lämnas ut. Inga övriga upplysningar om terapins innehåll får lämnas ut.

#### 20 §

Undantag från 19 § skall göras om en uppenbar och omedelbar fara för klientens eller annans liv föreligger. Det samma gäller om fara för svårare personskada enligt kriterierna ovan föreligger. Samtalsterapeut eller organisationskonsult skall i dessa fall kontakta närmaste polismyndighet och/eller den allmänna sjukvårdens psykiatriska akutmottagning och till dem lämna endast de upplysningar om klienten som behövs för att den omedelbara faran kan undanröjas.

Samtalsterapeuten eller organisationskonsulten får inte kontakta annan ex privatperson mot vilken ett hot är riktat.

#### 21 §

Undantag från 19 § kan göras om klienten själv begär att upplysningar skall lämnas till angiven

person eller institution. Sådana upplysningar skall meddelas direkt till den av klienten angivna.

#### 22 §

Samtalsterapeut eller organisationskonsult som ingår i arbetslag kan med klientens samtycke lämna för arbetet relevanta upplysningar om klienten till andra i arbetslaget och endast om det är till gagn för klienten.

#### 23 §

Samtalsterapeuten eller organisationskonsulten inhämtar inte upplysningar om klienten från annan utan att klienten givit sitt medgivande till detta. Därvid inhämtas endast upplysningar som är nödvändiga för uppdragets genomförande.

#### 24 §

När samtalsterapeuten eller organisationskonsulten erhåller handledning eller konsultation avseende en klient iakttar både handledare, samtalsterapeut och organisationskonsult handledd tystnadsplikt, således att klientens namn och andra identifikationsdata undviks, om ej dessa är oundgängligen nödvändiga.

## 5. Klientdokumentation

#### 25 §

När samtalsterapeuten och organisationskonsulten dokumenterar sitt arbete innehåller dokumentationen endast nödvändiga utlåtanden. Denna dokumentation benämns här minnesanteckning.

Minnesanteckning, dvs framställning i skrift eller bild samt upptagning som kan läsas, avlyssnas eller på annat sätt uppfattas endast med tekniska hjälpmedel, skall förvaras så att obehörig insyn eller tillgång till handlingarna ej är möjlig.

OBSERVERA att det i Sverige krävs tillstånd och licens från datainspektionen för att få upprätta och använda sig av denna form av register på data.

#### 26 §

Vid inspelning av klienter eller gruppprocesser på ljud- eller videoband eller vid användande av fotografier/film krävs alltid klientens samtycke. Det skall föreligga, gärna skriftlig, uppgift om hur länge inspelningarna skall bevaras.

För visning/uppspelning eller annan användning av ovanstående krävs dessutom ett skriftligt

tillstånd av klienten. Av tillståndet skall framgå när, för vem och i vilken form materialet får användas.

Samtalsterapeuten eller organisationskonsulten skriver avtal med berörd(a) klient(er) beträffande ovanstående. Kopia på detta avtal kan tillsändas HumaNovas Etiska Råd under nedan angiven adress. Det krävs skriftligt medgivande från berörd klient för att samtalsterapeut eller organisationskonsult skall få lämna materialet vidare.

#### 27 §

Klienten kan när som helst återkalla sitt tillstånd enligt 23 §. Inspelningarna skall då omedelbart avmagnetiseras eller tillintetgöras. Det åvilar den samtalsterapeut eller organisationskonsult som har ansvaret för inspelningarna att tillse att dessa regler efterföljs.

#### 28 §

Samtalsterapeut eller organisationskonsult som använder klientuppgifter i undervisning, publikationer eller andra offentliga sammanhang försäkras sig på förhand om samtycke från den/de som uppgifterna gäller och tillser att materialet är tillräckligt anonymiserat.

#### 29 §

Minnesanteckningen bör bevaras i tre år efter det att den sista uppgiften fördes in i handlingen.

När minnesanteckningen förstörs skall detta göras oåterkalleligt. Dokumentförstörare eller liknande bör då användas.

#### 30 §

Klient äger ej ovillkorlig rätt att själv läsa terapeutens eller konsultens egen dokumentation.

## 6. Anmälan till EtiskaRådet

#### 31 §

Klient eller uppdragsgivare som är missnöjd med en av HumaNovas utbildade Diplomerad Samtalsterapeuts respektive organisationskonsults arbete kan anmäla detta till Etiska Rådet. Samtalsterapeuten och organisationskonsulten är skyldig, enligt 10 §, att bistå klienten med nödvändiga uppgifter här för. Anmälan skall göras skriftligen och tillsändas Etiska Rådet.

Klienten har även möjlighet att dessutom göra en personlig, muntlig framställan i sak inför Etiska Rådet.

#### 32 §

Samtalsterapeut eller organisationskonsult som anmälts till Etiska Rådet har rätt att ta del av klientens skriftliga anmälan enligt 31 § och att skriftligen bemöta denna, till Etiska Rådet, inom skälig tid. Samtalsterapeuten och organisationskonsulten har rätt att utöver detta muntligen, personligen framföra sina ståndpunkter inför Etiska Rådet.

#### 33 §

Etiska Rådet har rätt att vid grava brott mot de Etiska Reglerna besluta om en återkallelse av Samtalsterapeutens eller organisationskonsultens diplom. Beslutet kan inte överklagas.

I dessa fall kan det även bli aktuellt att kräva skadestånd av samtalsterapeuten eller organisationskonsulten enligt immaterialrättsliga regler. Etiska Rådet beslutar om så skall ske.

#### 34 §

Beslutar Etiska Rådet om en återkallelse av diplom är samtalsterapeuten respektive organisationskonsulten skyldig att omedelbart återsända diplom till Etiska Rådet och att med omedelbar verkan meddela klienter och andra med vilken samtalsterapeut eller organisationskonsulten arbetar att diplom återkallats.

#### 35 §

Anmälan till och bedömning av Etiska Rådet är kostnadsfri för såväl klient som samtalsterapeut och organisationskonsult. Eventuella omkostnader kring anmälan får vardera part själv bekosta.

*Reglerna är reviderade 980507, Layout rev 991102, 030814, 030906*



## Vid frågor eller för övriga upplysningar

Etiska Rådet vid HumaNova - Europeiska Psykosyntesuniversitetet har antagit ovanstående etiska principer, riktlinjer, råd och regler. Alla av HumaNovas diplomerade samtalsterapeuter och organisationskonsulter i psykosyntes liksom terapeut- och konsultkandidater under utbildning och handledning förbinder sig att följa dessa.

HumaNova – Europeiska Psykosyntesuniversitetets ambition är att föregå med gott exempel i etiska frågor och klient-etisk kvalitet vid alternativa psykoterapiskolor.

Om du har frågor rörande etiska regler eller gällande en situation som uppstått kan du vända dig till Etiska Rådet för vägledning. Skriv i så fall till Etiska Rådet under adress:

HumaNova  
Etiska Rådet  
Psykosyntesens Hus  
Skeppsbron 4  
111 30 Stockholm  
e-post: etik@humanova.com



STOCKHOLM · GÖTEBORG · MALMÖ  
OSLO HELSINGFORS

*HumaNova är Europas enda kvalitetscertifierade psykosyntesskola*